Lietas arhīva Nr. CA-2139-17/18
ECLI:LV:RAT:2017:1108.C28340814.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2017.gada 8.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Iveta Stuberovska
un tiesneši Inta Zaļā un Valdis Vazdiķis
ar sekretārēm Evelīnu Švābi, Gitu Grēviņu,
piedaloties prasītāju /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/ pārstāvim zvērinātam advokātam Laurim Brikmanim, atbildētājas sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" pārstāvim /pers. H/, trešās personas Rīgas domes pārstāvei zvērinātai advokātei Zanei Vilcānei,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34 civillietu /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/ un /pers. I/ prasībā pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", ar trešo personu Rīgas domi par zaudējumu un likumisko nokavējuma procentu piedziņu sakarā ar /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2017.gada 24.janvāra spriedumu.
Civillietu tiesas kolēģija konstatēja sekojošo.

Aprakstošā daļa

2014.gada 18.jūnijā tiesā saņemts /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/ un /pers. I/ (turpmāk arī - prasītāji) prasības pieteikums pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk arī - atbildētāja) par pienākuma uzlikšanu. 2014.gada 25.jūlijā, 2015.gada 5.maijā, 2015.gada 15.jūnijā, 2015.gada 29.oktobrī, 2016.gada 19.februārī tiesā saņemti prasības pieteikuma papildinājumi un precizējumi par nodarīto materiālo zaudējumu piedziņu un likumisko procentu piedziņu. Prasītāji norāda, ka atbildētāja nav korekti veikusi mājas /adrese/, apsaimniekošanas un uzturēšanas ieņēmumu aprēķinu un iekasēšanu, tāpēc veicams to pārrēķins par laika posmu no 2008.gada līdz 2012.gadam, pilnībā izslēdzot no apsaimniekošanas un uzturēšanas posteņiem ekonomiski nepamatotos un prasītāju apstrīdētos izdevumus. Pēdējos 2016.gada 19.februārī pirmās instances tiesā saņemtajos prasības papildinājumos un precizējumos, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr.1013, Nr.1014, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 1., 3., 7., 8.punktu, 4.panta 1.punktu, Dzīvokļa īpašuma likuma III nodaļas 16.panta 2.punkta 9.apakšpunktu, 18.panta 1.punktu, 19.panta 6.punktu, Civillikuma 1.pantu, 1759.panta 2.punktu, 1765.panta pirmo daļu, 1770., 1779.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma $17.^4$ panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 26.panta otro daļu, 34.panta pirmās daļas c) punktu, 41.pantu, 127., 128., 129., 130.pantu, 131.panta pirmo daļu, tiesai lūgts: piedzīt no atbildētājas pilnā apmērā par labu prasītājiem nodarītos zaudējumus par laika posmu no 2008.gada līdz 2012.gadam LVL 7393,38 = EUR 10519,83 un likumiskos procentus LVL 2575,01 = EUR 3663,91, kopā EUR 14183,74; pilnībā atlīdzināt prasītājiem visus samaksātos tiesāšanās izdevumus kopā EUR 1115,48; anulēt uz 2008.gada 1.janvāri atbildētājas prettiesiski noteikto parādu LVL 3941,43 = EUR 5608,16, bet sakarā ar to, ka uz 2013.gada 1.janvāri šā parāda atlikums ir LVL 1215,81 = EUR 1729,94, likt atbildētājai veikt izņēmumu – izdevumu pārskatos attiecīgas korekcijas šās summas anulēšanai, sākot ar 2013.gada 1.janvāri; kopsummu pārskaitīt /pers. F/ uz viņas kontu AS "Swedbank" izmantošanai dzīvojamās mājas remontam.
Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 2.novembra protokollēmumu, apmierinot prasītāju pārstāvja lūgumu, Rīgas dome pieaicināta lietā kā trešā persona.
Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2017.gada 24.janvāra spriedumu prasība noraidīta.
Tiesa konstatēja, ka prasītāji cēluši prasību pret atbildētāju par zaudējumu EUR 10 519,83 piedziņu par laiku no 2008.gada līdz 2012.gadam ieskaitot, likumisko procentu piedziņu, atbildētājas prettiesiski noteiktā parāda EUR 5608,16 piedziņu un tā ieskaitīšanu mājas uzkrājumā, iemaksājot naudu pilnvarotās personas /pers. F/ bankas kontā.
Tiesa atsaucās uz Civillikuma 1635.pantu, 1770.pantu, 1771.pantu, 1772.pantu, 1773.pantu, 1775.pantu, 1779.pantu un norādīja, ka zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību un tās pamati ir: 1) nodarītāja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars (*K.Torgāns. Saistību tiesības. I. daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 246.lpp.*). Iztrūkstot kādam no minētajiem pamatiem, zaudējumu atlīdzības pienākums neiestājas.
Tiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, ir jānoskaidro, vai lietā pastāv tāds pierādījumu kopums, kas apliecina likumā paredzētos zaudējumu atlīdzības pienākuma priekšnosacījumus - atbildētāja prettiesiska rīcība (darbība vai bezdarbība) un vaina, zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs, kā arī cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un nodarītajiem zaudējumiem.
Vērtējot lietas materiāliem pievienoto 2009.gada 14.marta Dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļu īpašnieku un īrnieku kopsapulces protokolu, no kura izriet, ka sapulces darba kārtībā bija pilnvarotā pārstāvja izvēlēšana, tiesa atsaucās uz

likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 27.[1] panta pirmo un piekto daļu (kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas laikā) un norādīja, ka lietas materiālos nav pierādījumu, ka uz 2009.gada 14.marta kopsapulci tika uzaicināti visi daudzdzīvokļu mājas /adrese/, dzīvokļu īpašnieki. Ir vispārzināms fakts, ka dzīvokļu īpašnieku kopsapulces rīkošanas mērķis ir dzīvokļu īpašnieku kopēja viedokļa noskaidrošana, kurā ietilpst dzīvokļu īpašnieku ierosinājumu, pretenziju, atbilžu un jautājumu izteikšana, apspriešana un diskutēšana, kā arī pieņemto lēmuma seku izskaidrošana. Tiesas ieskatā 2009.gada 14.marta dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmums (protokols Nr.1) atbilstoši likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 27.[1] panta trešajai un piektajai daļai nav saistošs visiem dzīvokļu īpašniekiem, jo uz sapulci nebija aicināti visi dzīvokļu īpašnieki, konkrēti - Rīgas pašvaldība, kurai pieder 3 dzīvokļa īpašumi, lai gan „par" balsoja 5 no 9 klāt esošiem dzīvokļu īpašniekiem un divi īrnieki. Šādos apstākļos secināms, ka /pers. F/ nav ieguvusi pārējo kopīpašnieku pilnvarojumu rīkoties viņu vārdā.

Lietā netiek apstrīdēti sekojoši fakti.

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas nodalījumā Nr. /numurs/ir ierakstīts nekustamais īpašums /adrese/, kas sastāv no zemes 1040 m^2, uz kuras atrodas divas dzīvojamās ēkas un palīgceltne. Dzīvojamās ēkas ir sadalītas 9 dzīvokļu īpašumos, no kuriem privatizēti ir seši dzīvokļu īpašumi (Nr. 1,4,5,7,8,9), bet trīs dzīvokļu īpašumi (Nr.2,6,10) nav privatizēti. Prasītājiem pieder 5 dzīvokļu īpašumi un kopīpašuma domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas, palīgceltnes un zemesgabala /adrese/. Prasību par zaudējumu piedziņu ir cēluši 5 dzīvokļu īpašnieki un 1 īrnieks. Daudzdzīvokļu māja /adrese/, ar 2011.gada 5.jūlija līgumu nodota sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" pārvaldīšanā un apsaimniekošanā. Starp atbildētāju un prasītājiem (dzīvokļu īpašniekiem) noslēgti dzīvojamās mājas kopīpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumi, kuros ir noteikti abu pušu pienākumi un tiesības. Strīds lietā pastāv par to, vai dzīvojamās ēkas (liters Nr.1) kopīpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līguma saistības attiecas uz prasītājiem, kuru dzīvokļu īpašumi atrodas dzīvojamā ēkā (liters Nr.2), kā arī par atbildētājas sniegto pakalpojumu maksas aprēķinu pamatotību un atbilstību likuma prasībām visā strīdus periodā laikā no 2008.gada līdz 2012.gadam un zaudējumu piedziņu.

Lietā konstatēts, ka atbildētāja (pirms reorganizācijas - Rīgas pašvaldības SIA "Zemgale", pirms tam - namu pārvalde "Zemgale") apsaimnieko dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā nepārņemtas divas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas (liters Nr. 1 un 2) /adrese/.

Dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā nepārņemtas dzīvojamās mājas ir tādas dzīvojamās mājas, kurās privatizācijas objekti privatizēti saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju", bet dzīvokļu īpašnieki nav izpildījuši šā likuma 50.panta pirmās daļas 2.punktā noteikto pienākumu piedalīties daudzdzīvokļu mājas pārvaldīšanā. Tādēļ, ievērojot šā likuma 50.panta septītajā daļā noteikto, pienākums pārvaldīt dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, ir pašvaldībai vai valsts dzīvojamās mājas valdītājam. Šo māju pārvaldīšanu papildus Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumam regulē likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" XI. nodaļa „Privatizētās dzīvojamās mājas pārvaldīšana".

Nekustamais īpašums /adrese/, sastāv no zemes, divām dzīvojamām ēkām un palīgceltnes, tādējādi katram dzīvojamās ēkas dzīvokļa īpašniekam pieder dzīvoklis un domājamā daļa no zemes un kopējā namīpašuma, t.i., funkcionāli saistītām abām dzīvojamām ēkām un palīgceltnes. Ievērojot minēto un Dzīvokļa īpašuma likuma 2.panta otrajā daļā noteikto, nepamatots ir prasītāju apgalvojums, ka dzīvojamā ēka (liters Nr.1) nav kopīpašuma sastāvdaļa. Šādos apstākļos pamatota atbildētājas rīcība, sagatavojot vienotu tāmi funkcionāli saistītam nekustamam īpašumam /adrese/.

Dzīvokļa īpašnieka pienākums veikt maksājumus izriet no likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 8. un 12.panta un Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 1.-3.punktā un 13.panta pirmajā un otrajā daļā (spēkā no 2011.gada 1.janvāra) noteiktā, kā arī Ministru kabineta noteikumiem Nr.135, Nr. 1013 un Nr. 1014. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja laikā no 2008. - 2012.gadam būtu pārtraukusi sniegt rēķinos norādītos pakalpojumus daudzdzīvokļu mājai /adrese/. Lietā nav strīda par likumā "Par dzīvokļa īpašumu" un Dzīvokļa īpašuma likumā noteikto prasītāju pienākumu segt mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas izdevumus, bet strīds ir par šo izdevumu apmēra pamatotību.

Tiesa norādīja, ka 2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.135 "Kārtība, kādā nosakāma maksa par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu", kas tika pieņemti saskaņā ar tobrīd spēkā esošo likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta otro daļu, bija spēkā līdz 2008.gada 27.martam.

Savukārt 2008.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1013 „Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu" tika pieņemti saskaņā ar 2008.gada 21.februāra grozījumiem likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.pantā, kas stājās spēkā 2008.gada 27.martā. Minētie grozījumi likuma 50.pantu (privatizētā objekta īpašnieka pienākumi) izteica jaunā redakcijā, attiecīgi 50.panta pirmās daļas 2.punktā paredzot privatizētā objekta īpašnieka pienākumu piedalīties daudzdzīvokļu mājas kopīgā pārvaldīšanā un apsaimniekošanā, apvienojoties ar citiem mājas īpašniekiem dzīvokļu īpašnieku sabiedrībā vai slēdzot līgumu par kopīpašuma pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, ievērojot spēkā esošos normatīvos aktus, bet panta piektajā daļā nosakot, ja dzīvokļu īpašnieki nav vienojušies par šā panta trešās daļas 2.punktā minēto, dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamo siltumenerģijas, ūdensapgādes, kanalizācijas, asenizācijas, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas un lifta pakalpojumu apmaksas kārtību gadījumos, kad pakalpojums tiek sniegts ar pārvaldnieka starpniecību, kritērijus, pēc kuriem tiek noteikta katra dzīvokļa īpašnieka apmaksājamā daļa par saņemto pakalpojumu, kā arī kārtību, kādā dzīvokļu īpašnieki tiek informēti par attiecīgā līguma nosacījumiem, nosaka Ministru kabinets.

Savukārt Ministru kabineta 2008. gada 9. decembra noteikumi Nr. 1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" izdoti saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju

privatizāciju" 50.panta ceturto un piekto daļu.

No minētajām tiesību normām nedz vēsturiski, nedz teleoloģiski nav konstatējama likumdevēja griba atbrīvot dzīvokļa īpašnieku no pienākuma veikt samaksu par mājai sniegtajiem pakalpojumiem. Tādējādi apsaimniekotājam bija tiesība izrakstīt rēķinus, pamatojoties uz likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.pantu un starp pusēm noslēgtajiem līgumiem.

Attiecībā uz lietā esošo strīdu par sētnieka slodzi un sanitārās kopšanas teritorijas platību tiesa konstatēja, ka vienošanās par Dzīvojamās mājas un tai piegulošās teritorijas uzturēšanas, apsaimniekošanas un kopšanas kārtību starp atbildētāju (RP SIA „Zemgale") un dzīvokļu īpašniekiem ir parakstīta 2010.gada 29.novembrī. Minētā vienošanās ir spēkā un tā paredz, ka atbildētāja veic sanitāro apkopi 470 m^2 platībā (286+309+98-223), bet pagalma 223 m^2 kopšanu veic dzīvojamās mājas īpašnieki. Pēc vienošanās parakstīšanas tika veiktas izmaiņas sētnieka apkopjamās teritorijas slodzē, kā rezultātā samazinājās sanitārās kopšanas izdevumi.

Lietā nav strīda, ka dzīvokļa īpašumu apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumi ir saistoši pusēm. Pirms vienošanās parakstīšanas prasītāji, kā dzīvokļu īpašnieki, pamatojoties uz Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu I daļas noteikumiem, apņēmās segt atbildētājai visus nepieciešamos izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas, tās komunikāciju un iekārtu, kā arī zemes gabala uzturēšanu, proporcionāli sava dzīvokļa platībai. Prasītāji apstrīd pienākumu maksāt sanitārās kopšanas izdevumus EUR 1575,96 (LVL 1107,59) par 2008.gadu un EUR 1919,98 (LVL 1349,37) par 2009.gadu, kopā EUR 3538,71, norādot, ka privatizētā zemesgabala platība ir 1040 m^2 nevis 2529 m^2. Mājai pieguloša asfalta ietve, piebraucamais ceļš, zāliens u.tml., ir zemes gabala labiekārtojuma elementi, un tie nav nesaraujami saistīti ar pašu ēku. Tiesa atsaucās uz Civillikuma 850.pantu, 857.pantu, 851.panta 3.punktu un Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2013.gada 1.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-97/2013.

Kā izriet no lietas materiāliem, dzīvojamās mājas sanitārās kopšanas izdevumi 2008.gadā tika rēķināti saskaņā ar atbildētājas rīcībā esošu plānu un 1999.gada 14.decembra saistošo noteikumiem Nr.54 "Rīgas teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanas noteikumi" (spēkā līdz 2008.gada 6.novembrim, kad stājās spēkā 2008.gada 8.jūlijā Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas noteikumi Nr.125), kuru 2.2.4.punktā bija noteikts, ka namīpašuma pārvaldniekam jānodrošina teritorijas sakopšana līdz 25 m platā joslā ap īpašumu. Ievērojot minēto, atbildētāja aprēķināja sētnieka apkopjamās teritorijas slodzi saskaņā ar Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma I daļas noteikumiem, Rīgas teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanas noteikumiem un atbilstoši tāmēs norādītajam aprēķinam.

Attiecībā uz lietā esošo strīdu par jumta segumu dzīvojamai ēkai (liters Nr.2) tiesa atzina, ka nav nozīmes apsekošanas aktā norādītajam jumta seguma materiālam, jo, lai gan celtnei Nr. 2 ir azbesta lokšņu nevis skārda jumta segums, ēkai jumta remonts strīda periodā nav veikts un jumta seguma maiņa veikto remontu aprēķinos nav ietverta. Attiecībā uz strīdu par aprēķiniem, kas ietverti tāmēs, tiesas atzina par nepamatotu prasītāju apgalvojums, ka atbildētāja nav rakstveidā paziņojusi dzīvokļu īpašniekiem par apsaimniekošanas tarifa izmaiņām no 2009.gada janvāra.

Tiesa pievienojās atbildētājas paskaidrojumos izteiktam viedoklim, ka 2009.gada mājas apsaimniekošanas, uzturēšanas un obligāto maksājumu tāme sastādīta 2008.gada oktobrī un tā nevarēja būt sastādīta atbilstoši 2008.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1014. Lietā nav strīda, ka vēlāk tāme tika labota. Tiesa konstatēja, ka apsaimniekošanas maksa par 2008.gadu aprēķināta atbilstoši 2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.135 "Kārtība, kādā nosakāma maksa par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu" 1.punktam. Turklāt par apsaimniekošanas maksas paaugstināšanu iedzīvotāji informēti, norādot informāciju izrakstītajos rēķinos.

Prasītāji norādīja, ka nepiekrīt atbildētājas rēķiniem un iesniedza lietā /adrese/ dzīvokļu īpašnieku un īrnieku 2011.gada 15.novembra iesniegumu, kas balstīts uz 2012.gada 12.novembra kopsapulces protokola izrakstu, no kura redzams, ka dzīvokļu īpašnieku kopsapulces darba kārtībā bija jautājums par mājas apsaimniekošanas tāmes apstiprināšanu, un sapulce nolēma nepiekrist 2012.gada iesniegtai tāmei, norādot, ka nepiekrīt mājas un tai piegulošās teritorijas sanitārās kopšanas izdevumiem LVL 0,1229 (EUR 0,1749), dzīvojamās mājas kopšanas izdevumiem LVL 0,0219 (EUR 0,0312), teritorijas kopšanas izdevumiem LVL 0,0935 (EUR 0,133), neparedzētiem izdevumiem ārkārtas gadījumiem 0,005 LVL/m^2 (0,0071 EUR/m^2), uzskatot, ka šī pozīcija nav nepieciešama, un norāda, ka piekrīt apsaimniekošanas maksai dzīvojamām telpām 0,2395 LVL/m^2 (0,3407 EUR/m^2).

Tiesa pievienojās atbildētājas viedoklim, ka prasītāju 2011.gada 15.novembrī iesniegtais iesniegums nav sagatavots atbilstoši Dzīvokļu īpašuma likuma nosacījumiem un Ministru kabineta noteikumu Nr.2014 16.punktam, un secināja, ka kopsapulce nav lēmusi jautājumu par pārvaldnieka sagatavoto rēķinu pamatotību un jautājumu par citas apsaimniekošanas maksas noteikšanu, vai par pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu un citu pārvaldnieku.

Ievērojot lietā konstatētos apstākļus, tiesa noraidīja prasītāju izteikto argumentu, ka prasītājiem ir tiesības par strīdus laiku maksāt 2011.gada 14.novembra iesniegumā norādīto apsaimniekošanas maksu 0,2395 LVL/m^2 (0,3407 EUR/m^2), jo dzīvojamās mājas pārvaldnieks, saskaņā ar iepriekš minētajiem Ministru kabineta noteikumiem un pušu noslēgtā apsaimniekošanas līguma 3.3.punktu, ir pamatoti noteicis un aprēķinājis citādu maksu, nekā pušu līgumā, par dzīvojamās mājas uzturēšanu un pārvaldīšanu. Konkrēti lietā noskaidrots, ka pēdējā noteiktā apsaimniekošanas maksa ir EUR 0,3947 (LVL 0,2740) par vienu kvadrātmetru.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļu īpašnieki būtu savlaicīgi un atbilstoši likuma prasībām iebilduši pret nosūtītajās tāmēs iekļautajām pozīcijām. Kā redzams no iesniegtajiem rēķiniem, tad izdevumu pozīcijas ir iekļautas atbilstoši tāmē norādītajam, kā to paredz Ministru kabineta noteikumi.

Prasītāji pieprasa anulēt negatīvo atlikumu uz 2008.gada 1.janvāri EUR 5 608,15 jeb LVL 3 941,43 un veikt pārrēķinu

par veiktajiem remontdarbiem laikā līdz 2008.gadam EUR 1 271,88 jeb LVL 893,88. No lietas materiāliem secināms, ka negatīvais atlikums izveidojies, jo iepriekšējos gados, t.i., laikā no 1999.gada līdz 2007.gadam, dzīvojamās mājas /adrese/, uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumi pārsniedza ieņēmumus, turklāt summu EUR 1 271,88 jeb LVL 893,88 prasītāji lūdz pārrēķināt divas reizes.

Tiesa konstatēja, ka atbildētājas rēķinos pozīcijā pārvaldīšana (apsaimniekošana) un plānotie nākamo periodu remontdarbu izdevumi aprēķināti atbilstoši dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumiem, kas atbilst likuma "Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta ceturtās daļas noteikumiem un Ministru kabineta noteikumu Nr.1014 3.punktam.

Tiesa norādīja, ka par dzīvojamās mājas tehnisko stāvokli un nepieciešamajiem remontdarbiem saskaņā ar likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 8. un 12.pantu un Dzīvokļa īpašuma likuma 13.pantu atbild paši dzīvokļu īpašnieki, kuru pienākums ir piedalīties mājas kopīpašumā esošās daļas apsaimniekošanā un segt izdevumus, kas nepieciešami dzīvojamās mājas uzturēšanai, ekspluatācijai un remontam. Atsaucoties uz Dzīvokļu īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, norādīja, ka par pamatu zaudējumu piedziņai nevar būt prasītāju apgalvojums, ka atbildētāja nav veikusi tāmēs un aprēķinos norādītos remontdarbus.

Tiesa atsaucās uz Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu un uzskatīja, ka prasītāju iebildumi par to, ka atbildētāja strīdus īpašumā nav veikusi plīts remontdarbus un ir sniegusi skursteņslauķa pakalpojumus neesošiem ēkas skursteņiem, ir pretrunā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem. Tiesa konstatēja, ka daudzdzīvokļu dzīvojamā ēkā ir ierīkota lokāla siltumapgādes sistēma jeb krāsns apkure. Atsaucoties uz Dzīvokļu īpašuma likuma 11.panta pirmo un trešo daļu, norādīja, ka minētais regulējums sistēmiski sasaucas ar Civillikuma 1068.pantu, tādējādi, lai veiktu apkures sistēmas pārbūvi (atteiktos no krāsns apkures) un lai tā būtu tiesiska, atsevišķā dzīvokļa īpašniekam ir jāveic konkrēti priekšdarbi, proti, jāsaņem visu pārējo dzīvokļu īpašnieku piekrišana, un arī būvvaldes saskaņojums.

Attiecībā uz plīts remontu tiesa konstatēja, ka lietas materiāliem pievienots atbildētājas avārijas dienesta dispečeres /pers. M/ paskaidrojums un darba uzdevums Nr.66, kurā norādīts, ka strādnieks 2008.gada 25.-27.augustā veica plīts remontu. Tiesa atsaucās uz Ministru kabineta 2004. gada 17. februāra noteikumu Nr. 82 "Ugunsdrošības noteikumi" 202.punktu un, pastāvot šādiem apstākļiem, noraidīja kā nepierādītu prasītāju argumentu, ka dzīvoklī Nr./adrese/, ir demontēta apkures plīts. Atzina ar lietas materiāliem pierādīto, ka starp atbildētāju un SIA "Skursteņslauķis" 2009.gada 1.aprīlī noslēgts pakalpojumu līgums (lietas 2.sējuma 33.-35.lapa), lietai ir pievienots 2009.gada 30.jūnija dūmvadu un ventilācijas kanālu tīrīšanas darbu uzdevums, kas apliecina, ka sertificēts skursteņslaucītājs ir veicis dūmvadu un ventilācijas kanālu pārbaudi strīdus mājā.

Atbildētāja kā dzīvojamās mājas apsaimniekotāja, līdzīgi kā ikkatrs dzīvokļa īpašnieks, atbild par to, lai tiktu ievēroti Ministru kabineta 2004. gada 17. februāra noteikumi Nr. 82 "Ugunsdrošības noteikumi". Atbilstoši minēto noteikumu grozījumiem, kas pieņemti ar Ministru kabineta 2008.gada 5.februāra noteikumiem Nr.60 un ir piemērojami izskatāmajā lietā (turpmāk-Noteikumi), dzīvojamo ēku, to daļu un dzīvokļu īpašnieku, valdītāju, pārvaldnieku, kā arī īrnieku un nomnieku pienākums ir ievērot ugunsdrošības prasības (18.^{1} punkts). Laika periodā, kas attiecas uz izskatāmo lietu, Noteikumi noteica daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas pārvaldnieka (apsaimniekotāja) pienākumus (18.3 punkts), cita starpā, uzliekot par pienākumu dūmvadus uzturēt tehniskā kārtībā, šim mērķim regulāri pieaicinot sertificētu skursteņslaucītāju. Tiesa atzina, ka atbildētāja ir pierādījusi savus iebildumus un ar rakstveida pierādījumiem apliecinājusi, ka ir izpildījusi savus pienākumus, kas paredzēti Noteikumu 189. un 190.punkā (dūmvadus un ventilācijas kanālus tīra atbilstoši apmācīts skursteņslaucītājs un krāšņu, dūmvadu, dūmeju un dūmkanālu tehnisko stāvokli reizi trijos gados pārbauda sertificēts skursteņslaucītājs un par to sastāda aktu). Attiecībā uz skursteņu skaitu prasītāja nav pierādījusi, ka to skaits ir mazāks, nekā norādīts darba uzdevumā.

Tiesa norādīja, ka dzīvojamās mājas kopējo komunikāciju, tostarp cauruļu un stāvvadu, tehniskā apsekošana, apkope un kārtējais remonts ietilpst pārvaldnieka, šajā gadījumā atbildētājas pienākumos, bet to atjaunošanai vai nomaiņai atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 7.panta pirmās daļas 1.punktam, tiek izmantoti mājas īpašnieka (visu dzīvokļu īpašnieku) šī uzdevuma izpildei veiktie maksājumi.

Par pamatu zaudējumu piedziņai nevar būt arī prasītāju sastādītais apsaimniekošanas un uzturēšanas ieņēmumu - izdevumu kopsavilkums Mājai par laika posmu no 2008.gada līdz 2012.gadam, kurā norādīts, ka mājas īpašnieki un īrnieki pilnībā neatzīst atbildētājas aprēķinātos un piestādītos apsaimniekošanas un uzturēšanas izdevumus, kā arī atbildētājas patvaļīgi samazinātos ieņēmumus, paaugstināto apsaimniekošanas maksu un pārmaksāto samaksu par nekustāmā īpašuma nodokli par laiku no 2008.gada līdz 2012.gadam, kopā EUR 10 723,64.

Attiecībā uz lietā esošo Dzīvojamās mājas Tehniskās apsekošanas atzinumu norādīja, ka tas liecina vienīgi par to, ka dzīvojamai mājai /adrese/, nepieciešams veikt virkni remontdarbu un uzlabojumu, kurus nevar attiecināt uz obligāti veicamajām pārvaldīšanas darbībām, kas uzskaitītas Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 6.panta otrajā daļā. Šie darbi attiecināmi uz „citām pārvaldīšanas darbībām", kas paredzētas minētā likuma 6.panta trešajā daļā un kuru izpilde ir atkarīga no dzīvojamās mājas īpašnieku gribas un maksātspējas. Šo darbu veikšanai nepieciešams izveidot naudas līdzekļu uzkrājumu, kas ir iespējams vienīgi tad, ja katrs dzīvokļa īpašnieks godprātīgi veic ne vien nepieciešamos maksājumus, bet arī papildus maksājumus uzkrājuma veidošanai.

Izvērtējot prasību, tiesa atzina, ka prasītāji nav arī pierādījuši savus apgalvojumus, ka atbildētāja apsaimniekošanas pienākumus veikusi nekvalitatīvi. Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesas uzskatīja, ka nav pamatots prasītāju arguments, ka atbildētāja nav izpildījusi savus pienākumus atbilstoši MK noteikumu Nr.135, Nr. 1013 un Nr.1014 prasībām. Prasītājiem, uzskatot, ka atbildētāja nav veikusi kādus no saviem pienākumiem, atbilstoši likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 8.pantam, bija iespēja iesaistīties mājas pārvaldīšanā.

Tiesa norādīja, ka prasītājiem atbilstoši likumu „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 51.un 51.^{1} pantam, likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 27.^{1} un 27.^{2} panta un Dzīvokļa īpašuma likuma 16.panta pirmās daļas nosacījumiem, konstatējot, ka viņus neapmierina apsaimniekotāja darbu kvalitāte, bija tiesības sasaukt dzīvokļu īpašnieku kopsapulci, lai izlemtu jautājumu par citu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas formu un kārtību, veidojot īpašnieku sabiedrību vai slēdzot līgumu ar citu apsaimniekotāju.

Tiesa, novērtējusi lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu un to pārstāvju tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, nonāca pie secinājuma, ka prasība par zaudējumu un likumisko procentu piedziņu saistībā ar prasītājiem nodarītajiem zaudējumiem nav pamatota un ir noraidāma pilnībā.

Tiesa atsaucās uz Civilprocesa likuma 223.panta 2.punktu, Dzīvokļa īpašuma likuma 8.panta pirmo daļu un konstatēja, ka prasību cēlusi dzīvokļa īrniece /pers. I/, kas nav to personu lokā, kas atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma normām ir tiesīga celt prasību. Tiesa secināja, ka šajā daļā pastāv tiesisks pamats izbeigt tiesvedību lietā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 193., 194., 204.^{1}pantu, tiesa nosprieda prasību noraidīt pilnībā; piedzīt no /pers. C/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,09; piedzīt no /pers. D/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,09; piedzīt no /pers. E/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,09; piedzīt no /pers. F/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,09; piedzīt no /pers. G/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,09; izbeigt tiesvedību daļā /pers. I/ prasībā pret SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" par pienākuma uzlikšanu un zaudējumu piedziņu.

2017.gada 10.martā tiesā saņemta prasītāju /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/ pilnvarotā pārstāvja Laura Brikmaņa apelācijas sūdzība par pirmās instances tiesas spriedumu. Spriedums pārsūdzēts daļā, kurā prasība noraidīta, bet netiek pārsūdzēts daļā, kurā izbeigta tiesvedība lietā. Prasītāji spriedumu uzskata par nepamatotu šādu apstākļu dēļ.

Nepareizs ir tiesas izteiktais apgalvojums sprieduma 17.2.daļā. Apelācijas sūdzībā norādīts, ka uz zemes gabala ar kadastra numuru /numurs A/atrodas divas dzīvojamās ēkas – liters Nr.001 un liters Nr.002, taču šīs ēkas nav faktiski un funkcionāli saistītas, tāpēc nebija pamatota atbildētāja rīcība, sagatavojot vienotu tāmi faktiski funkcionāli nesaistītiem nekustamajiem īpašumiem literam Nr.001 un literam Nr.002.

Sprieduma 18.4. daļā ir izdarīta atsauce uz 1999.gada 14.decembra Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.54 "Rīgas teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanas noteikumi" 2.2.4.punktu. Prasītāji secina, ka gadījumā, ja tiesa ir domājusi minēto noteikumu 2.1.4.punktu, jo 2.2.4.punkts noteikumos nav, tad tajā ir noteikts, ka vietās, kur nav ielas vai ceļa, īpašumam piegulošās teritorijas sakopšana un zāles nopļaušana (ieskaitot arī grāvjus) – ap fizisko personu īpašumiem līdz 5 metriem, juridisko personu īpašumiem līdz 25 metrus platā joslā. Dotajā gadījumā nekustamais īpašums robežojas ar Kalnciema iela, tāpēc tiesas apgalvojums, ka ap strīdus īpašumu ir jāapkopj teritorija 25 m platā joslā, ir pilnīgi atrauts no reālās situācijas, bet abās pusēs blakus nekustamajam īpašumam atrodas divi citi nekustamie īpašumi – /adrese/ un /adrese/, kam ir pilnīgi citi īpašnieki, kuriem pašiem jānorēķinās par viņu nekustamo īpašumu apsaimniekošanu. Līdz ar to tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 97.panta pirmajā daļā noteikto, jo izdarījusi secinājumu, ka prasītājiem ir jāmaksā par citu nekustamo īpašumu teritorijas apsaimniekošanu. Tāpat tiesas atsauce uz Civillikuma 850. un 857.pantu šajā gadījumā nav pamatota, jo prasītāji nekad nav apgalvojuši, ka ietves uzkopšana viņiem nav nepieciešama, taču ietves platība nav vairāk kā 1000 m^2. Turklāt atbildētāja nav spējusi tiesā iesniegt pierādījumus, kas pamatotu, ka atbildētājas uzkopjamā platība ir 2529 m^2. Absurds ir tiesas apgalvojums, ka "atbildētāja aprēķināja sētnieka apkopjamās teritorijas slodzi saskaņā ar Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma I daļas noteikumiem, Rīgas teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanas noteikumiem un atbilstoši tāmēs norādītājam aprēķinam". Tiesa nav iedziļinājusies apstāklī, ka atbildētājas norādītā apkopjamā teritorijā 2529 m^2 platībā ir pilnīgs pašas atbildētājas izdomājums. Tiesas norāde, ka šāds lielums, norādīts atbildētājas sastādītajās tāmēs, neko nepierāda, jo jau iepriekš tiesā iesniegti pierādījumi, kas norāda, ka atbildētāja regulāri groza savos sastādītajos dokumentos norādītās summas un lielumus.

Kas attiecas uz Sprieduma 19.daļā ietverto norādi par jumta segumu dzīvojamai ēkai liters Nr.002, tad tiesā iesniegtais apsekošanas akts pierāda, ka atbildētāja neiedziļinās prasītājiem piederošās ēkas apsaimniekošanā, jo nevar būt situācija, kad ēkas apsaimniekotājs nezina kāds jumta segums ir viņa apsaimniekotai ēkai.

Pavisam absurds un pretējs Patērētāju tiesību aizsardzības likumam ir tiesas apgalvojums, kas izteikts sprieduma 20.1.daļā, ka par apsaimniekošanas maksājumu paaugstināšanu iedzīvotāji informēti, norādot informāciju izrakstītajos rēķinos. Izrakstot rēķinus, kuros norādīta augstāka apsaimniekošanas maksa nekā iepriekš, ir nevis prasītāju informēšana, bet gan nostādīšana fakta priekšā, nedodot prasītājiem laiku, lai izlemtu vai šāda apsaimniekošanas maksa viņiem ir pieņemama.

Nav pamatots tiesas arguments, ka 2011.gada 12.novembra Dzīvojamās mājas /adrese/ Dzīvokļu īpašnieku un īrnieku kopsapulces protokols Nr.1/2011 (turpmāk - protokols) ir sastādīts, neievērojot 2008.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" (turpmāk - noteikumi) 16.punktu. Protokolā prasītāji norādīja, kurām atbildētājas apsaimniekošanas maksas pozīcijām nepiekrīt, kā arī norādīja konkrētas naudas summas, kādas viņi piekrīt maksāt par sniegtajiem apsaimniekošanas maksas pakalpojumiem, proti, par mājas, tai piegulošās teritorijas un piederošās teritorijas sanitārās kopšanas izdevumiem 0,0900 LVL/m^2, dzīvojamās mājas kopšana 0,0100 LVL/m^2, teritorijas kopšana 0,0800 LVL/m^2, pozīcija "citi teritorijas un koplietošanas telpu uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumi" jālikvidē. Par citām apsaimniekošanas maksas pozīcijām prasītājiem iebildumu nebija.

Tā vietā, lai pildītu noteikumu 18.punktu, atbildētāja nosūtīja prasītājiem 2012.gada 16.janvāra atbildiNr.18-3/1551, kurā norādīja sagrozītu informāciju par to, ka prasītāji it kā atsakās no noteikumu 7.punktā minēto uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu nodrošināšanas dzīvojamai mājai, tai skaitā no dzīvojamās mājas tehniskās apkopes un kārtējiem remontdarbiem. Vienīgā pozīcija, no kuras prasītāji atteicās, bija "citi teritorijas un koplietošanas telpu uzturēšanas un apkalpošanas izdevumi", jo atbildētāja nebija atšifrējusi, kādi apsaimniekošanas darbi iekļauti šajā pozīcijā. Tāpat minētajā atbildē nebija norādīts, ka prasītāji, sastādot protokolu, nebūtu ievērojuši noteikumu 16.puntu. Šādu atklāsmi atbildētāja pauda tikai tiesā.

Sprieduma 21.daļā tiesa atsaucās uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, bet pierādīšanas pienākumu uzlika tikai prasītājiem, jo visi atbildētāja apgalvojumi tika uzskatīti par pierādītiem arī bez attiecīgo pierādījumu iesniegšanas tiesā. Atbildētāju iebildumi uz celto prasību nevar tikt pierādīti ar pašu atbildētāju sastādītajiem dokumentiem – rēķiniem un tāmēm, taču tiesa sprieduma 21.4.daļā izdarīja tieši šādus secinājumus.

Prasītāji vairākkārt norādīja, ka atbildētāju rīcībā nav pierādījumu, kas pierāda, ka atbildētāja tiesiski no prasītājiem ieturēja naudas līdzekļus LVL 3 941,43 jeb EUR 5 608,15 apmērā. Arī tiesā šādi pierādījumi netika iesniegti. Turklāt neviens normatīvais akts nepieļauj atbildētājai bez prasītāju informēšanas un atļaujas saņemšanas piesavināties un darboties ar viņu naudas līdzekļiem.

Prasītāji atsaucās uz Civilprocesa likuma 110.pantu un 104.panta pirmo daļu un norādīja, ka visi atbildētāja tiesā iesniegtie dokumenti, ko tiesa maldīgi tulko kā pierādījumus, ir pilnībā formāli. Tikai pašas atbildētājas sastādīti dokumenti un to atvasinājumi ir uzskatāmi par puses paskaidrojumu, nevis objektīvu pierādījumu, uz ko iespējams balstīt iebildumus pret prasību.

Attiecībā uz plīts remontu /adrese/, prasītāji norāda, ka lietā atrodas vairāki pretrunīgi pierādījumi, proti, prasītāju iesniegtais 2012.gada 7.maija /pers. E/ paskaidrojums, kas pierāda, ka plīts minētajā adresē ir nojaukta, un atbildētājas iesniegtais 2012.gada 16.maija /pers. M/ paskaidrojums, kā arī 2008.gada augusta darba uzdevums Nr.66, kas it kā pierāda, ka adresē /adrese/ notika plīts remonts. Tiesa nav norādījusi, kāpēc atbildētājas darbinieku sastādītajiem dokumentiem ir lielāka ticamība, nekā dzīvokļa /adrese/ īpašnieces paskaidrojumiem (Civilprocesa likuma 97.panta trešās daļas pārkāpums).

Nav sniegts izvērsts skaidrojums par sprieduma 22.6.daļā ietverto tiesas apgalvojumu: "Par pamatu zaudējumu piedziņai nevar būt arī prasītāju sastādītais apsaimniekošanas un uzturēšanas ieņēmumu – izdevumu kopsavilkums [..]".

Tiesa spriedumā vispār nav izvērtējusi atbildētājas pieļautos Patērētāju tiesību aizsardzības likuma pārkāpumus pret prasītājiem.

Prasītāji atsaucas uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 3.punktu un norāda, ka vairākas reizes lūguši atbildētājai sniegt detalizētu informāciju par viņiem sniegtajiem apsaimniekošanas pakalpojumiem un to izcenojumiem, bet atbildētāja tikai atsaukusies uz pašas sastādītajiem dokumentiem un vairākiem normatīvajiem aktiem, taču nekādi konkrēti aprēķini, ar tajos izmantotajām formulām un ietvertajiem lielumiem, nav sniegti. Tāpat atbildētāja pārkāpusi Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 8.punktu, jo prasītāji nav saņēmuši dokumentus, kas pierāda, ka atbildētāja ir veikusi apsaimniekošanas darbus, par kuriem no prasītājiem tiek pieprasīta samaksa.

Spriedumā tiesa nav detalizēti atspēkojusi visus prasītāju argumentus par to, kādā veidā ir izveidojies atbildētājas radīto zaudējumu apmērs (visas zaudējumu pozīcijas), tāpat nav vērtējusi arī atbildētājas nespēju atspēkot prasītāju izvirzītos argumentus, izsniedzot pieprasīto informāciju un pierādījumus, kas pierāda veikto apsaimniekošanu un to izmaksas.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93., 97.pantu, 413.panta pirmo daļu, 414., 416.pantu, prasītāji lūdz tiesu apmierināt prasību par zaudējumu un likumisko nokavējuma procentu piedziņu daļā /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/ prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" EUR 14 183,74 apmērā; piedzīt no atbildētājas par labu prasītājiem visus tiesāšanās izdevumus.

Rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību trešā persona Rīgas dome norādījusi, ka prasība par zaudējumu un likumisko procentu piedziņu nav juridiski pamatota, jo prasītāji nav pierādījuši Civillikuma normās paredzētos priekšnoteikumus zaudējumu piedziņai.

Apelācijas instances tiesas sēdē prasītāju pārstāvis apelācijas sūdzību un prasību uzturēja saskaņā ar tajās norādīto, atbildētājas pārstāvis prasību un apelācijas sūdzību neatzina, trešās personas pārstāve prasību un apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies prasītāju un atbildētājas, kā arī trešās personas pārstāvju paskaidrojumus, izvērtējusi prasītāju apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka apelācijas sūdzība un prasība ir nepamatotas un noraidāmas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmajā daļā noteikto apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Prasītāji pirmās instances tiesas spriedumu ir pārsūdzējuši apelācijas kārtībā daļā, kurā prasība noraidīta, bet spriedums nav pārsūdzēts daļā, kurā izbeigta tiesvedība lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 430.panta trešās daļas noteikumiem, fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, ja tiesa atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas

sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektajai daļai Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā paustajai motivācijai. Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija uzskata par nepieciešamu sniegt savu vērtējumu iebildumiem un argumentiem, kurus prasītāji norādījuši savā apelācijas sūdzībā par pirmās instances tiesas spriedumu.

Zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību un tās pamati ir: 1) nodarītāja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars (*K.Torgāns. Saistību tiesības. I. daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 246.lpp.*).

Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu apelācijas sūdzībā izteikto argumentu, ka uz zemes gabala ar kadastra numuru /numurs A/esošās dzīvojamās ēkas liters Nr.001 un liters Nr.002 nav ne faktiski, ne funkcionāli saistītas, līdz ar to atbildētājai nebija pamata sagatavot vienotu tāmi par minētajiem nekustamajiem īpašumiem.

No publiski pieejamās informācijas par Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumu /numurs/nekustamajam īpašumam /adrese/, kadastra Nr. /numurs/, izriet, ka uz zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs/, 1040 m^2 platībā, atrodas namīpašums: divas dzīvojamās ēkas (liters Nr.001; 002) un palīgceltne (liters Nr.006). Nekustamais īpašums sastāv no 2-stāvu dzīvojamās ēkas ar 9 dzīvokļu īpašumiem. Ņemot vērā minēto, atbildētāja pamatoti un likumīgi sagatavojusi vienotu tāmi minētajam vienotajam nekustamajam īpašumam.

Apelācijas sūdzībā pamatoti norādīts uz tiesas kļūdaino atsauci uz 1999.gada 14.decembra Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.54 "Rīgas teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanas noteikumi" 2.2.4.punktu, jo minētajos noteikumos šāda punkta nav. Vienlaikus, no sūdzībā minētā redzams, ka prasītāji ir sapratuši, ka spriedumā ieviesusies pārrakstīšanās kļūda numerācijā, kur 2.2.4. punkta vietā bijis domāts 2.1.4.punkts, bet kļūdu labot nav lūguši.

Civillietu tiesas kolēģija nevar piekrist prasītāju viedoklim, ka 2.1.4.punktā minētā norma nav piemērojama, jo blakus nekustamajam īpašumam ir iela, kā arī atrodas divi citi nekustamie īpašumi, kuri nav saistīti ar prasītājiem. No lietas materiālos esošiem strīdus zemes gabala robežu plāniem (lietas 1.sēj. 65.lapa, 2.sēj.204.-205.lapas) redzams, ka nekustamais īpašums /adrese/, tikai no vienas puses robežojas ar Kalnciema ielu, bet no blakus esošā īpašuma šo īpašumu atdala skvērs ar plašu zālāju zonu, ir arī pagalms un ietve. Tādējādi atsauce uz saistošo noteikumu 2.1.4.punktu ir pamatota.

Tāpat nav pamatoti apelācijas sūdzībā izteiktie iebildumi, ka tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu un nav balstījusies uz loģikas likumiem, jo secinājusi, ka prasītājiem jāmaksā par sveša īpašuma apkopšanu, nepamatoti atsaukusies uz Civillikuma 850. un 857.pantu, savukārt, atbildētāja nav iesniegusi tiesā pierādījumus, kas pamatotu, ka atbildētājai jāapkopj platība 2529m^2.

Atsauce uz Civillikuma 850., 857.pantiem spriedumā minēta, izskaidrojot, ka mājai piegulošā asfaltētā ietve kalpo attiecīgajam zemes gabalam un ir nesaraujami saistīta ar zemes gabalu, uz kura uzbūvēta, tāpēc ir uzskatāma par šī zemes gabala piederumu. Kā to pamatoti norādījusi pirmās instances tiesa savā spriedumā, kura motīviem pievienojusies Civillietu tiesas kolēģija, dzīvojamās mājas sanitārās kopšanas izdevumi 2008.gadā tika aprēķināti saskaņā ar atbildētājas rīcībā esošu plānu un 1999.gada 14.decembra saistošo noteikumu Nr.54 "Rīgas teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanas noteikumi" 2.1.4.punktā noteikto, ievērojot minēto, atbildētāja aprēķināja sētnieka apkopjamās teritorijas slodzi saskaņā ar Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma I daļas noteikumiem, iepriekš minētajiem saistošajiem noteikumiem un atbilstoši tāmēs norādītajam aprēķinam (lietas 1.sēj. 54.-55.lapas). Tikai 2010.gada 30.martā sastādītā aktā Nr.11/07 (lietas 1.sēj. 96.lapa) puses precizējušas sētnieka apkopjamās teritorijas platību un vienojušas par tās samazināšanu.

Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā, strīda izšķiršanā nav nozīmes prasītāju norādītajiem iebildumiem par dzīvojamās ēkas liters Nr.002 jumta segumu, proti, apelācijas sūdzībā norādītajam, ka apsekošanas akts pierāda to, ka atbildētāja neiedziļinās prasītājiem piederošās ēkas apsaimniekošanā, jo nevar būt situācija, kad ēkas apsaimniekotājs nezina, kāds ir ēkas jumta segums. Kā to savā spriedumā pamatoti norādījusi pirmās instances tiesa, nav nozīmes apsekošanas aktā norādītajam jumta seguma materiālam (lietas 1.sēj. 69.lapa), jo lai gan ēkai liters Nr.002 ir azbesta lokšņu, nevis skārda jumta segums, ēkai jumta remonts strīda periodā nav veikts un jumta seguma maiņa veikto remontu aprēķinos nav ietverta.

Nav pamatots apelācijas sūdzībā ietvertais arguments, ka paaugstinātas apsaimniekošanas maksas norādīšana rēķinos nenozīmē prasītāju informēšanu par apsaimniekošanas maksājumu paaugstināšanu.

2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.135 "Kārtība, kādā nosakāma maksa par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu" 1.punktā minēts, ka šie noteikumi nosaka kārtību, kādā dzīvojamās mājas pārvaldnieks nosaka dzīvokļa, mākslinieka darbnīcas un neapdzīvojamās telpas īpašniekam (turpmāk- dzīvokļa īpašnieks) maksu par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu līdz brīdim, kad dzīvokļu īpašnieku sabiedrība vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarota persona ar nodošanas un pieņemšanas aktu pārņem dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības. Dotajā gadījumā nav strīda, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības mājas dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši. Savukārt, minēto noteikumu 2.punkts noteic, ka maksu par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu katram dzīvokļa īpašniekam aprēķina proporcionāli dzīvokļa īpašumā esošajai kopīpašuma domājamai daļai saskaņā ar pārvaldnieka sastādīto izdevumu tāmi kalendāra gadam. Noslēgtajos dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumos noteikts, ka par maksas apmēra izmaiņām dzīvokļa īpašnieku informē ne vēlāk kā mēnesi pirms paredzēto izmaiņu piemērošanas.

Tādējādi pirmās instances tiesa spriedumā pamatoti atzinusi, ka apsaimniekošanas maksa par 2008.gadu aprēķināta atbilstoši 2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.135 "Kārtība, kādā nosakāma maksa par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu". Turklāt par apsaimniekošanas maksas paaugstināšanu iedzīvotāji informēti, norādot informāciju izrakstītajos rēķinos.

Prasītāju iebildumus attiecībā uz pirmās instances tiesas spriedumā norādīto argumentu, ka 2011.gada 12.novembra Dzīvojamās mājas /adrese/ Dzīvokļu īpašnieku un īrnieku kopsapulces protokols Nr.1/2011 (lietas 3.sēj.90.-91.lapas) ir sastādīts, neievērojot 2008.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" 16.punktu, jo prasītāji iebilda par mājas, tai piegulošās teritorijas un piederošās teritorijas sanitārās kopšanas izdevumiem, dzīvojamās mājas kopšanas izdevumiem, teritorijas kopšanas izdevumiem un pozīciju "citi teritorijas un koplietošanas telpu uzturēšanas un apkalpošanas izdevumi", bet par pārējām apsaimniekošanas maksas pozīcijām prasītājiem iebildumu nebija, Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotiem.

Saskaņā ar minēto noteikumu Nr.1014 3.punktu dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumus aprēķina, izmantojot konkrētu formulu. Atbilstoši minēto noteikumu 7.1.punktā noteiktajam ikvienā dzīvojamā mājā organizējami šādi uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumi: dzīvojamās mājas kopīpašumā esošās daļas un tai piesaistītā zemesgabala sanitārā kopšana un labiekārtošana (tai skaitā deratizācija, dezinsekcija). Bet minēto noteikumu 16.punktā noteikts, ja dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē noraida pārvaldnieka piedāvāto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu, vienlaikus izlemjams jautājums par attiecīgās maksas noteikšanu visu šajos noteikumos noteikto pakalpojumu nodrošināšanai vai par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu.

Tādējādi atsevišķu pārvaldnieka piedāvāto uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumu pozīciju grozīšana un/vai atteikšanās no tām, kā tas noticis 2011.gada 12.novembra Dzīvojamās mājas /adrese/ Dzīvokļu īpašnieku un īrnieku kopsapulcē, Ministru kabineta noteikumu Nr.1014 16.punkta izpratnē vērtējama kā pārvaldnieka piedāvātās dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas noraidījums un atteikums no Ministru kabineta noteikumu Nr.1014 7.punktā noteiktajiem uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumiem, kas organizējami ikvienā dzīvojamā mājā, tāpēc kopsapulcē vienlaikus bija izlemjams jautājums par attiecīgas pietiekamas maksas noteikšanu visu šajos noteikumos noteikto pakalpojumu nodrošināšanai vai par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu.

Apelācijas sūdzībā prasītāji norādījuši, ka pierādījumi jāiesniedz gan prasītājiem, gan atbildētājai, taču tiesa pierādīšanas pienākumu uzlikusi tikai prasītājiem, turpretī atbildētājas apgalvojumus uzskatījusi par pierādītiem arī bez attiecīgo pierādījumu iesniegšanas tiesā, tā kā, prasītāju ieskatā, visi atbildētājas tiesā iesniegtie pašas sastādītie dokumenti un to atvasinājumi ir uzskatāmi par puses paskaidrojumu, nevis objektīvu pierādījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 110.pantā noteikto rakstveida pierādījumi ir ziņas par faktiem, kuriem ir nozīme lietā, un šīs ziņas ar burtu, ciparu un citu rakstisku zīmju vai tehnisku līdzekļu palīdzību ierakstītas dokumentos, citos rakstos, kā arī attiecīgās ierakstu sistēmās. Prasītāji nav apstrīdējuši lietā esošo rakstveida pierādījumu – atbildētājas sastādīto dokumentu un to atvasinājumu patiesīgumu Civilprocesa likuma 178.panta kārtībā.

Pārbaudot minēto apelācijas sūdzības argumentu un novērtējot to kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa ir analizējusi un vērtējusi prasības pieteikumā un tā papildinājumos un precizējumos norādītos apstākļus, izdarot atbilstošus secinājumus, tai skaitā arī attiecībā uz naudas līdzekļu ieturējuma no prasītājiem tiesiskumu, vērtējot un savstarpēji salīdzinot abu pušu iesniegtos pierādījumus. Līdz ar to apelācijas sūdzībā ietvertie iebildumi par pierādījumu vērtēšanu nav pamatoti.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka lietā ir pretrunīgi pierādījumi par plīts, /adrese/, remontu, proti, prasītāju iesniegtais 2012.gada 7.maija /pers. E/ paskaidrojums, kas, prasītāju ieskatā, pierāda, ka plīts minētajā adresē ir nojaukta, un atbildētājas iesniegtais 2012.gada 16.maija /pers. M/ paskaidrojums, kā arī 2008.gada augusta darba uzdevums Nr.66, kas it kā pierāda, ka minētajā adresē notika plīts remonts. Līdz ar to prasītāji uzskata, ka tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 97.panta trešo daļu, jo nav paskaidrojusi, kādēļ atbildētājas pierādījumiem piešķirta lielāka ticamība, nekā prasītāju iesniegtajiem pierādījumiem.

Minētos prasītāju iebildumus Civillietu tiesas kolēģija vērtē kā nepamatotus, jo no pirmās instances tiesas sprieduma izriet, ka tiesa ir vērtējusi abu pušu iesniegtos pierādījumus un, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā, pamatoti piešķīrusi lielāku ticamību atbildētājas rakstveida pierādījumiem - 2012.gada 16.maija /pers. M/ paskaidrojumam un 2008.gada augusta darba uzdevumam Nr.66 (lietas 2.sēj. 46.lapa), salīdzinoši ar vienu prasītājas rakstveida pierādījumu - /pers. E/, kas pati ir viena no prasītājiem, 2012.gada 7.maija paskaidrojumu. Prasītāju argumentu, ka dzīvoklī Nr./adrese/ ir demontēta apkures plīts, tiesa noraidījusi kā nepierādītu, atbilstoši atsaucoties uz Dzīvokļa īpašuma 11.panta pirmajā daļā noteikto un Civillikuma 1068.pantu.

Civillietu tiesas kolēģija par nepamatotu atzīst apelācijas sūdzībā ietverto argumentu, ka pārsūdzētā sprieduma 22.6.daļā ietverts tiesas apgalvojums, ka par pamatu zaudējumu piedziņai nevar būt arī prasītāju sastādītais apsaimniekošanas un uzturēšanas ieņēmumu-izdevumu kopsavilkums, bez skaidrojuma, kā tiesa nonākusi pie konkrētā secinājuma.

Pirmās instances tiesa savā spriedumā ir atsaukusies uz Civillikuma 1770., 1771., 1772., 1773., 1775., 1779.pantiem un norādījusi zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumus (sprieduma 7.lapa), līdz ar to pamatoti atzinusi, ka prasītāju sastādīts apsaimniekošanas un uzturēšanas ieņēmumu-izdevumu kopsavilkums mājai par laiku no 2008.gada līdz 2012.gadam pats par sevi nevar būt pamats zaudējumu piedziņai, ja kopsavilkumā norādīto zaudējumu esamību un apmēru neapstiprina citi lietā esošie pierādījumi un nav konstatējama pārējo zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumu esamība.

Nav pamatoti apelācijas sūdzībā ietvertie iebildumi par Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 3. un 8.punktu

pārkāpumiem, ko veikusi atbildētāja. Kā tas izriet no lietā esošajiem pierādījumiem, dzīvojamās mājas /adrese/ pārvaldīšanā un apsaimniekošanā strīdus periodā piemēroti 2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.135 "Kārtība, kādā nosakāma maksa par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu" un 2008.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu". Saskaņā ar pēdējo minēto noteikumu 3.un 4.punktiem dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumus aprēķina, izmantojot konkrētu formulu, un pārvaldnieka pienākums ir piecu darbdienu laikā pēc dzīvokļa īpašnieka rakstiska pieprasījuma saņemšanas izsniegt tāmi attiecīgā dzīvokļa īpašniekam. Šo noteikumu 10.punkts noteic, ka par aprēķināto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu nākamajam kalendāra gadam dzīvojamās mājas pārvaldnieks rakstiski paziņo dzīvokļa īpašniekam ne vēlāk kā līdz attiecīgā gada 15.oktobrim, paziņojumā norādot laiku un vietu, kur dzīvokļa īpašnieks var iepazīties ar tāmes kopsavilkumu (2.pielikums), kā arī dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojumu nākamajiem periodiem (3.pielikums); pēc dzīvokļa īpašnieka lūguma tāmes kopsavilkumu un dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojumu pārvaldnieks rakstiski nosūta attiecīgajam dzīvokļa īpašniekam. Bet šo noteikumu 25.punkts noteic, ka katru gadu līdz 1.aprīlim pārvaldnieks nosūta dzīvokļu īpašniekiem paziņojumu, norādot laiku un vietu, kur var iepazīties ar pārskatu par iepriekšējā kalendāra gadā iekasēto un izlietoto maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu (4.pielikums); pēc dzīvokļa īpašnieka lūguma pārvaldnieks minēto pārskatu rakstiski nosūta attiecīgajam dzīvokļa īpašniekam.

Tādējādi minētajos noteikumos nav noteikts apsaimniekotāja pienākums izsniegt dzīvokļa īpašniekam matemātiskos aprēķinus ar tajos izmantotajām formulām un ietvertajiem lielumiem un izsniegt dokumentus, kas pierāda, ka atbildētāja ir veikusi apsaimniekošanas darbus.

Pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums atbilst Civilprocesa likuma 193.panta prasībām, tajā ir atspēkoti visi prasītāju argumenti par zaudējumu rašanos, un tiesa pamatoti ir pilnīgi noraidījusi prasītāju (apelācijas sūdzības iesniedzēju) prasību.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir objektīvi novērtējusi visus lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus un taisījusi pamatotu un likumīgu spriedumu, savukārt prasītāju apelācijas sūdzībā norādītie argumenti, kā arī atsevišķas pārrakstīšanās kļūdas, nevar kalpot par pamatu pretēja sprieduma taisīšanai.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Kā redzams no lietas materiāliem, saistībā ar lietas izskatīšanu ir radušies ar nosūtīto tiesas dokumentu un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi pirmās instances tiesā EUR 47,61 un apelācijas instances tiesā EUR 7,30 (lietas 4.sēj.2.a lapa) – kopā EUR 54,91. Ņemot vērā to, ka prasītāji atbilstoši Civilprocesa likuma 40.panta pirmajai daļai līdz lietas izskatīšanai tiesā ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (lietas 1.sēj. 147.lapa), saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 42.panta otro daļu no prasītājiem līdzīgās daļās valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 50,21 (EUR 54,91-EUR 4,70=EUR 50,21: 5= EUR 10,04).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 434.panta ceturto daļu, 204.[1] pantu prasītājiem nosakāms 10 (desmit) dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430.pantu, 432.-434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

/pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/ prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu un likumisko nokavējuma procentu piedziņu pilnīgi noraidīt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,04 (desmit *euro* un 04 centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,04 (desmit *euro* un 04 centi).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,04 (desmit *euro* un 04 centi).

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,04 (desmit *euro* un 04 centi).

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,04 (desmit *euro* un 04 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami saņēmējam: Tiesu administrācija, konta Nr.: LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (fiziskās personas vārds uzvārds, lietas numurs).

Noteikt /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/ 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei. Šajā termiņā valsts ienākumos piedzenamo ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas apgabaltiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 29.decembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja
tiesnese I.Stuberovska
Tiesnese I.Zaļā
Tiesnesis V.Vazdiķis